60

Ph 2221

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

[redacted]

Egz. Nr 1

Biblioteka Naukowa ASG WP
Ph 2221
Dział Zbiorów Specjalnych

Płk dypl. nawig. Marian TĘGOS

~~MIEJSCE I ROLA TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W POŁĄCZO-~~

~~ZASADY UŻYCIA POŁĄCZONYCH TAKTYCZNYCH SIŁ~~ NYCH SIŁACH ~~POWIETRZNYCH NATO W OPERACJACH POWIETRZNYCH NA ŚE TDW NA KORZYŚĆ KORPUSU ARMIJNEGO i GRUPY ARMII W OPERACJACH ZACZEPNYCH i OBRONNYCH~~

Wykład

UDZIAŁ TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W STRATEGICZNEJ OPERACJI POŁĄCZONYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO NA ŚE TDW.

Biblioteka Główna - Archiwum Akademii Obrony Narodowej
Nr ewid. II

[redacted] 48465

WARSZAWA 1986

60

P 2221

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

[redacted]

Egz. Nr 1

Biblioteka Naukowa ASG WP Nr ewid. 2221 Dział Zbiorów Specjalnych

Płk dypl. nawig. Marian TĘGOS

MIEJSCE I ROLA TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W POŁĄCZONYCH SIŁACH

~~ZASADY UŻYCIA POŁĄCZONYCH TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH NATO W OPERACJACH POWIETRZNYCH NA ŚE TDW NA KORZYŚĆ KORPUSU ARMIJNEGO i GRUPY ARMII W OPERACJACH ZACZEPNYCH i OBRONNYCH~~

Wykład

UDZIAŁ TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W STRATEGICZNEJ OPERACJI POŁĄCZONYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO NA ŚE TDW.

Biblioteka Główna-Archiwum Akademii Obrony Narodowej Nr ewid. II 48465

[redacted]

WARSZAWA 1986

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O W P

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

[redacted]

Egz. nr ....

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY RWiAO

płk dypl.Bolesław SZCZEPANIAK

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Nr ewid. 148465
Akademii Obrony Narodowej

Nr ewid. 2221

Płk dypl.nawig.Marian TĘGOS

UDZIAŁ TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W STRATEGICZNEJ ~~ZASADY UŻYCIA POŁĄCZONYCH TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH~~ OPERACJI POŁĄCZONYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO NA SE TDW ~~NATO W OPERACJACH POWIETRZNYCH NA SE TDW NA KORZYŚĆ~~

~~KORPUSU ARMIJNEGO I GRUPY ARMII W OPERACJACH ZACZEPNYCH~~

~~I OBRONNYCH~~

/Wykład/

SPRAWDZIŁ
ZCA SZEFA KATEDRY RWiAO

płk dr Janusz WIŚNIEWSKI

WARSZAWA 1986 r.

SPIS TREŚCI

~~WSTĘP~~

~~1. ROLA, PRZEZNACZENIE I ZADANIA SIŁ POWIETRZNYCH W WOJNIE W ŚWIETLE POGLĄDÓW NATO.~~

~~2. OPERACJE POWIETRZNE.~~

~~3. ZASADY UŻYCIA LOTNICTWA TAKTYCZNEGO NA RZECZ WSPARCIA OPERACJI ZACZEPNEJ I OBRONNEJ KORPUSU ARMIJNEGO I GRUPY ARMII.~~

~~ZAKOŃCZENIE~~

~~LITERATURA.~~

~~WSTĘP~~

~~1. UDZIAŁ TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W STRATEGICZNEJ OPERACJI POŁĄCZONYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO NA ŚETDUF.~~

~~2.~~

WSTĘP

1. MIEJSCE I ROLA TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W POŁĄCZONYCH SIŁACH ZBROJNYCH NATO.

2. MIEJSCE I ROLA OPERACJI POWIETRZNYCH W STRATEGICZNEJ OPERACJI POŁĄCZONYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO

3. CHARAKTERYSTYKA OPERACJI POWIETRZNYCH NATO

ZAKOŃCZENIE

WSTĘP

Poglądy państw NATO na charakter przyszłej wojny są zawarte w doktrynie militarno-politycznej tego bloku i oparte są o istniejące i przewidywane stosunki polityczne dwóch przeciwstawnych stron oraz na współczesnych i perspektywicznych osiągnięciach naukowo-technicznych środków prowadzenia wojny.

Według poglądów dowództwa NATO, północny i środkowoeuropejski TDW są głównymi teatrami przyszłej wojny i na tym obszarze ześrodkowano główne zgrupowanie sił i środków napadu powietrznego.

Charakter działań bojowych środków napadu powietrznego na TDW i sposoby ich zastosowania bojowego zależeć będą od charakteru konfliktu zbrojnego, właściwości teatru działań wojennych i określonych.

Duże znaczenie i rolę jaką przypisuje się lotnictwu taktycznemu, wynika z dużej manewrowości w przestrzeni powietrznej oraz możliwości wykonania przez nie zaskakujących uderzeń o dużej sile tak w wojnie konwencjonalnej jak i jądrowej. Ponadto samoloty posiadają możliwość jednoczesnego niszczenia obiektów położonych zarówno na głębokości taktycznej jak i operacyjnej, zadając przy tym duże straty i powodując ogromne zniszczenia.

W wykładzie zostaną przedstawione niektóre tylko zagadnienia dotyczące bojowych zasad użycia lotnictwa taktycznego, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia operacji powietrznych i wsparcie lotnicze operacji zaczepnych i obronnych grupy armii.

1. ~~ROLA, PRZEZNACZENIE I ZADANIA SIŁ POWIETRZNYCH W WOJNIE WEDŁUG POGLĄDÓW NATO.~~ MIEJSCE I ROLA TAKTYCZNYCH SIŁ POWIETRZNYCH W POŁĄCZONYCH SIŁACH ZBROJNYCH NATO.

1.1. Rola sił powietrznych w wojnie.

Siły powietrzne NATO, jako samodzielny rodzaj sił zbrojnych, realizują wyznaczone im zadania bojowe w ramach lądowo-powietrznych operacji na teatrze wojny. Ich znaczna rola i ważne miejsce na europejskim polu walki wynikają z koalicyjnego charakteru działań, a przede wszystkim ze zdolności do szybkiej koncentracji i głębokiego przenikania sił i środków na wybranych kierunkach

zarówno podczas samodzielnych operacji powietrznych lub przeciwpowietrznych, jak i w ramach działań połączonych.

Według poglądów dowództwa NATO, powodzenie w operacjach zaczepnych i obronnych w znacznym stopniu zależy od skuteczności działań sił powietrznych, które są podstawową siłą uderzeniową sił zbrojnych na teatrze wojny i jednym z głównych środków przeznaczonych do wykonywania natarcia jądrowego.

Zgodnie z obowiązującymi w NATO szczegółowymi koncepcjami strategicznymi, takimi jak:"wysunięta obrona", "strategiczna ruchliwość" czy "gwarantowanych zniszczeń", które są pochodne strategii "elastycznego reagowania" i "realistycznego odstraszania", prowadzone jest intensywne przygotowywanie połączonych sił zbrojnych paktu do ewentualnego konfliktu zbrojnego na ETW zarówno konwencjonalnego, jak i jądrowego.

Dowództwo NATO, uwzględniając realny stosunek sił i istniejące zgrupowanie uderzeniowe paktu na europejskim teatrze wojny, zakłada prowadzenie działań konwencjonalnych tylko w ciągu stosunkowo krótkiego czasu początkowego okresu wojny, a następnie przewiduje przejście do ograniczonego i w ślad za nim - zmasowanego użycia broni jądrowej. Uważa ono, że we wszystkich przypadkach działania bojowe będą prowadzone na dużej przestrzeni, w warunkach często i szybko zmieniającej się sytuacji operacyjnej, przy braku ciągłej linii frontu. Ewentualne działania zbrojne w Europie będą miały charakter koalicyjny, a duża częstotliwość operacji manewrowych, zwłaszcza w trzecim - powietrznym wymiarze, zwiększy rolę i znaczenie zarówno taktycznych sił powietrznych, jak i lotnictwa sił lądowych.

1.2. Przeznaczenie sił powietrznych.

Siły powietrzne przeznaczone są do niszczenia wojsk, obiektów wojskowych, cywilnych i infrastruktury oraz lotnictwa przeciwnika w powietrzu i na ziemi zarówno w wojnie konwencjonalnej, jak i jądrowej, w różnych warunkach atmosferycznych i porach doby. Biorą także znaczny udział w rozpoznawaniu przeciwnika, zabezpieczeniu manewrowości powietrznej wojsk oraz działań specjalnych.

Siły powietrzne wykonują swoje zadania przede wszystkim na korzyść sił lądowych /powietrzno-desantowych/, sił morskich /piechoty morskiej/ i innych rodzajów lotnictwa. Są one zdolne do prowadzenia działań bojowych w głębokości taktycznej i operacyjnej.

Charakterystyczną cechą sił powietrznych NATO jest ich wysoka elastyczność, którą kształtują:

- duży zasięg samolotów;
- manewrowość;
- dyspozycyjność;
- uniwersalność wyposażenia.

Zasięg współczesnych samolotów taktycznych pozwala na wykonanie uderzeń na obiekty położone w znacznej odległości od lotnisk bazowania, a możliwość ich tankowania w powietrzu - na głębokie przerzuty, nawet między teatrami wojny.

Wysoka manewrowość umożliwia szybkie przebazowania samolotów taktycznych w dowolne rejony i obszary geograficzne, a zdolność działania zarówno z lotnisk stałych, jak i zapasowych - ich operatywne ześrodkowanie i koncentrację na najważniejszych kierunkach operacyjnych.

Znaczna dyspozycyjność sił powietrznych umożliwia szybką reakcję na zaistniałą sytuację bojową w dowolnym rejonie oraz osiągnięcie efektu zaskoczenia co do miejsca i czasu ich użycia.

Uniwersalność wyposażenia taktycznych sił powietrznych stwarza możliwość wykonywania zadań bojowych o różnej intensywności, zarówno ofensywnych, jak i obronnych, w szerokim zakresie prędkości, wysokości i manewrowości.

1.3. Zadania bojowe sił powietrznych.

Na europejskim teatrze wojny działania bojowe wojsk w początkowym okresie wojny, niezależnie od jej charakteru i rozmiaru, będą prowadzone w warunkach stałego zagrożenia jądrowego. Stąd przyjmuje się w NATO, że wojska, mimo iż nie będą wykorzystywały w konkretnej sytuacji broni jądrowej, winny być zawsze w gotowości do jej użycia. W związku z tym obowiązuje

zasada utrzymywania w gotowości bojowej 20-30% samolotów nosicieli broni jądrowej /jako elementu składowego dyżurnych sił jądrowych/[x] oraz zasada rozśrodkowanego bazowania lotnictwa /w miarę możliwości po jednej eskadrze na jednym lotnisku/.

Podstawowe zasady przygotowania i prowadzenia działań bojowych zarówno w warunkach stałego zagrożenia jądrowego, jak i użycia broni jądrowej nie ulegną w zasadzie zmianie, jednak niektóre właściwości użycia sił powietrznych będą inne.

Do głównych zadań sił powietrznych należą:

- walka o zdobycie przewagi jądrowej i przewagi w powietrzu;
- wsparcie lotnicze sił lądowych na polu walki;
- izolacja rejonu działań bojowych;
- obrona powietrzna wojsk i obszaru państw NATO w granicach teatru wojny;
- prowadzenie rozpoznania;
- udział w przewozach powietrznych na obszarze teatru wojny i w operacjach specjalnych.

W NATO uważa się, że wsparcie sił lądowych, obok walki o przewagę jądrową i w powietrzu, jest podstawowym zadaniem taktycznych sił powietrznych.

1.3.1. Walka o zdobycie przewagi jądrowej i przewagi w powietrzu.

Walka o przewagę jądrową może być prowadzona w ramach:

- globalnego natarcia jądrowego;
- natarcia jądrowego na TDW;
- wsparcia jądrowego.

Głównym celem globalnego natarcia jądrowego jest wywalczenie przewagi jądrowej, zniszczenie sił jądrowych i zasadniczych zgrupowań sił zbrojnych przeciwnika, zburzenie ośrodków ekonomicznych oraz zdezorganizowanie systemów kierowania państwami.

---

x/ W połowie lat osiemdziesiątych, tj. po wprowadzeniu do uzbrojenia broni eurostrategicznej /rakiet "Pershing 2" i pocisków "Cruise"/, znaczna liczba samolotów nosicieli broni jądrowej zostanie zwolniona z systemu dyżurowania sił jądrowych i wykorzystana w działaniach konwencjonalnych początkowego okresu wojny, przede wszystkim do uderzeń na cele ruchome w ramach izolacji rejonu działań bojowych oraz do bezpośredniego wsparcia lotniczego sił lądowych.

Obiektami uderzeń byłyby bazy rakietowe, magazyny amunicji jądrowej, lotniska strategicznych sił powietrznych, stanowiska i ośrodki dowodzenia, węzły komunikacyjne itp. Globalne natarcie jądrowe może trwać 3-7 dni, przy czym szczegółowo planuje się je na 3 dni.

Możliwy podział wysiłku lotnictwa taktycznego na wykonanie głównych zadań w globalnym natarciu jądrowym przedstawia się następująco:

- wywalczenie przewagi jądrowej i przewagi w powietrzu /80%/[x] 50%[xx];
- izolacja rejonu działań bojowych /-/ 20%;
- prowadzenie rozpoznania powietrznego /20%/ 20%;
- wsparcie lotnicze sił lądowych /-/ 10%.

Natarcie jądrowe na TDW może obejmować kilka zmasowanych uderzeń, których siła, natężenie i czas trwania zależne będą od aktualnego w danej sytuacji stosunku strategicznych sił jądrowych do liczby celów i stopnia dokładności ich umiejscowienia, poniesionych strat własnych, możliwości dalszego narastania sił i innych czynników. Niezależnie od uderzeń zmasowanych, mogą być wykonywane pojedyncze lub grupowe uderzenia jądrowe.

Natarcie jądrowe na europejskim teatrze wojny jest rozpatrywane jako jedna z głównych części globalnego natarcia jądrowego, które jest planowane i realizowane przez kierownictwo polityczno-wojskowe Stanów Zjednoczonych. Ma ono być wykonane w sposób scentralizowany pod kierownictwem naczelnego dowódcy sił zbrojnych NATO w Europie, we współdziałaniu z dowództwem strategicznych sił powietrznych Stanów Zjednoczonych i naczelnym dowództwem NATO na Atlantyku.

Do wykonania uderzeń jądrowych w natarciu jądrowym na europejskim teatrze wojny dowództwo NATO może wykorzystać ponad 1000 środków przenoszenia broni jądrowej, ześrodkowanych na europejskim teatrze wojny i na Atlantyku. Oprócz tego na korzyść połączonych sił zbrojnych NATO w Europie uderzenia

---

x/ Limit samolotów w okresie globalnego natarcia jądrowego.
xx/ Limit samolotów po okresie globalnego natarcia jądrowego.

jądrowe mogą wykonać samoloty strategiczne Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji, prawdopodobnie z zadaniem rażenia tych celów i obiektów, które nie mogą być niszczone środkami naczelnego dowództwa NATO. Obecnie główną rolę w natarciu jądrowym na teatrze działań wojennych odgrywa lotnictwo taktyczne i pokładowe, które może przenosić około 80% środków jądrowych oddziaływujących na cele położone w głębi.

Pociski rakietowe o przeznaczeniu operacyjno-taktycznym w dalszym ciągu pozostają środkiem uzupełniającym lotnictwo. W połowie lat osiemdziesiątych, w miarę ilościowego i jakościowego rozwoju broni eurostrategicznej /rakiet "Pershing 2" i pocisków samosterujących "Cruise"/ oraz wprowadzania jej do uzrbojenia, może ona stać się ważnym środkiem przenoszenia broni jądrowej.

Natarcie jądrowe na TDW ma być realizowane na głębokość 1000-1200 km. Według poglądów dowództwa NATO, pierwsze zmasowane uderzenie jądrowe winno być najsilniejsze. Podczas tego uderzenia wykorzystuje się ponad połowę środków jądrowych wydzielonych do natarcia jądrowego. Czas trwania pierwszego uderzenia na europejskim teatrze wojny może wynosić od jednej godziny i 40 minut do 2 godzin i 10 minut. Drugie uderzenie jądrowe może być wykonane po 6-12 godzinach, a trzecie - po 1-2 dniach. W celu określenia rezultatów uderzeń, w przerwach będzie prowadzone aktywne rozpoznanie z wykorzystaniem wszystkich jego rodzajów, a przede wszystkim sił i środków rozpoznania powietrznego.

Jak wynika z przeprowadzonych ćwiczeń, a zwłaszcza o rozmachu strategicznym typu "Wintex", sposób działań taktycznych oraz strategicznych sił powietrznych może być organizowany według dwóch wariantów. W pierwszym wariancie start głównych sił lotnictwa następuje jednocześnie z odpaleniem rakiet strategicznych, a sam nalot jest urzutowany w miarę podchodzenia fal samolotów do granicy państw i do obiektów uderzenia. W drugim wariancie start samolotów następuje w różnym czasie /zależnie od odległości ich bazowania od granic państw Układu Warszawskiego/, z takim wyliczeniem, aby główne siły lotnictwa jednocześnie przekroczyły granicę państwową bezpośrednio po wykonaniu uderzenia rakietowego.

W dowództwie NATO zwraca się dużą uwagę na wybór i dokładne rozpracowanie obiektów uderzeń jądrowych. Ataki jądrowe na najważniejsze stacjonarne obiekty zaleca się wykonać bez rozpoznania /na podstawie danych rozpoznawczych zdobytych w czasie pokoju/, a na cele ruchome - w zasadzie po ich rozpoznaniu.

Wsparcie jądrowe wojsk może się odbywać w ramach natarcia jądrowego. Wsparcie w czasie działań zaczepnych obejmuje uderzenia na zawczasu wykryte obiekty w głębi obrony przeciwnika oraz uderzenia na zapotrzebowanie na obiekty wykryte w toku walki.

Ważnym elementem wsparcia jądrowego jest ogniowe przygotowanie natarcia, które obejmuje zarówno uderzenia jądrowe i lotnicze, jak i przygotowanie artyleryjskie. Uderzenia jądrowe wykonuje się przed przygotowaniem artyleryjskim, najczęściej na 20-30 minut przed natarciem. W niektórych przypadkach wojska mogą przejść do natarcia bezpośrednio po wykonaniu uderzeń jądrowych, bez przygotowania lotniczego i artyleryjskiego.

Bezpośrednie wsparcie wojsk w obronie polega na wykonaniu uderzeń bronią jądrową na zasadnicze elementy ugrupowania bojowego wojsk przeciwnika, a przede wszystkim na jego środki napadu jądrowego i składy amunicji specjalnej, stanowiska dowodzenia itp. W obronie ruchowej większą liczbę ładunków wydziela się do wsparcia kontrataków. Natomiast w obronie stałej większość ładunków wykorzystuje się do utrzymania przedniego skraju obrony.

Głównymi środkami przenoszenia taktycznej broni jądrowej, stanowiącymi ważny czynnik wsparcia jądrowego są: lotnictwo taktyczne, pociski rakietowe i artyleria lufowa. Pociski rakietowe i artyleria lufowa mogą wykonać do 85% uderzeń jądrowych, a lotnictwo taktyczne - do 15%. Należy jednak zaznaczyć, że rola lotnictwa w przenoszeniu ładunków jądrowych w skali TDW znacznie wzrasta. Na przykład przewiduje się, że w pierwszym uderzeniu jądrowym wykonanym siłami całego TDW do 80% ładunków jądrowych będzie zrzuconych przez lotnictwo, zwłaszcza na cele położone w głębi operacyjnej.

Broń jądrowa może być także wykorzystana do wsparcia desantów powietrznych i morskich, odpierania kontrataków,

zabezpieczenia wprowadzania do walki drugich rzutów wojsk własnych, izolacji pola walki, niszczeń, obezwładniania systemu transportu i zaopatrywania przeciwnika itp.

Walka o zdobycie przewagi w powietrzu jest prowadzona w toku całej operacji zaczepnej i obronnej, ale najintensywniej w pierwszych dniach wojny. Wywalczenie i utrzymanie przewagi w powietrzu stanowi jedno z podstawowych zadań lotnictwa. Od rezultatów walki o panowanie w powietrzu Amerykanie uzależniają powodzenie każdej operacji i wojny w całości. Doświadczenia działań bojowych w Wietnamie i na Bliskim Wschodzie potwierdzają, ich zdaniem, rolę i znaczenie tego zadania w całokształcie działań bojowych lotnictwa, którego wykonanie stanowi decydujący warunek powodzenia działań wszystkich rodzajów sił zbrojnych. Waga tego zadania nie zdezaktualizowała się również obecnie, o czym świadczą najnowsze instrukcje i regulaminy sił powietrznych oraz publikacje czołowych teoretyków wojskowych państw zachodnich. Podkreślają one wagę samodzielnych operacji skierowanych na wywalczenie i utrzymanie przewagi w powietrzu, organizowanych według planu dowódcy TDW siłami i środkami lotnictwa oraz innych rodzajów sił zbrojnych.

Wysiłek taktycznych sił powietrznych w tym okresie ma być skierowany na: wykonanie uderzeń na lotniska /szczególnie samolotów nbj/, stanowiska startowe rakiet przeciwlotniczych, sztaby i stanowiska dowodzenia lotnictwa, magazyny paliwa, amunicji, a także na zwalczanie samolotów w powietrzu.

Na wywalczenie przewagi w powietrzu wydziela się do 70% /w pierwszej operacji powietrznej/ do 30% samolotolotów.

Według poglądów amerykańskich, istnieją następujące stopnie przewagi w powietrzu:

- przewaga taktyczna /miejscowa/ - jest to przewaga lotnictwa jednego państwa lub koalicji państw nad stosunkowo niewielkim rejonem i w krótkim czasie niezbędnym do wykonania specjalnego zadania;
- przewaga taktyczno-operacyjna /ogólna/ - jest to przewaga jednocześnie nad kilkoma rejonami lub nad jednym rozległym rejonem i trwająca przez stosunkowo długi okres;

- panowanie w powietrzu[x] - jest to najwyższy stopień przewagi taktyczno-operacyjnej /ogólnej/ w powietrzu, kiedy lotnictwo jednego państwa lub koalicji państw wywalczyło i utrzymuje prawie nieprzerwaną przewagę w powietrzu nad całym rejonem działań bojowych lub na wszystkich teatrach działań wojennych. Uważa się jednak, że ten stopień przewagi jest bardzo trudny do osiągnięcia i utrzymania.

1.3.2. Izolacja rejonu działań bojowych.

Zadanie taktycznych sił powietrznych w zakresie izolacji rejonu działań bojowych, polega na wzbranianiu przerzutów odwodów operacyjno-strategicznych, dowozu środków zaopatrzenia oraz na ograniczaniu swobody manewru wojsk na kierunku operacyjnym poprzez niszczenie linii komunikacyjnych. Głównymi obiektami działań lotnictwa podczas wykonywania tego zadania są: mosty i przeprawy, węzły dróg, stacje kolejowe, rejony ześrodkowania wojsk i sprzętu, bazy materiałowo-technicznego zaopatrzenia, lotniska bazowania lotnictwa transportowego. Zadanie to może być również realizowane poprzez stawianie zapór minowych /konwencjonalnych i jądrowych/ na kierunku przegrupowania wojsk.

Dla realizacji tego zadania w trakcie trwania operacji grupy armii, w zależności od sytuacji wydziela się 20-20% samolotolotów taktycznych sił powietrznych.

Działania izolacji rejonu działań bojowych planuje połączony ośrodek działań bojowych grupy armii i połączonych taktycznych sił powietrznych wspierających daną grupę.

1.3.3. Bezpośrednie wsparcie sił lądowych.

Bezpośrednie wsparcie lotnicze sił lądowych jest to rodzaj działań bojowych w których główny wysiłek TSP jest skierowany na niszczenie sprzętu pancernego i siły żywej przeciwnika pierwszego rzutu na głębokość 15-25 km.

---

x/ Według poglądów brytyjskich, rpzróżnia się tylko przewagę miejscową i ogólną.

Celem wsparcia lotniczego jest wyeliminowanie z walki głównego zgrupowania wojsk lądowych i rakietowych przeciwnika, naruszenie jego ugrupowania bojowego, opóźnienie lub udaremnienie natarcia i osłabienie jego obrony.

Bezpośrednie wsparcie lotnicze może być realizowane w ścisłym współdziałaniu z innymi środkami ogniowymi wojsk lądowych, jak artyleria i śmigłowce szturmowe.

W ramach bezpośredniego wsparcia lotniczego, w zależności od sytuacji TSP mogą być użyte do wykonania następujących zadań:

- zwalczanie celów naziemnych rozmieszczonych poza zasięgiem środków ogniowych sił lądowych;
- niszczenie sił przeciwnika na pozycjach wyjściowych do natarcia lub w czasie rozwijania przez niego działań zaczepnych;
- zwalczanie sił przeciwnika, które wdarły się w głąb obrony;
- wsparcie sił lądowych w czasie działań manewrowych;
- wsparcie desantów powietrznych.

Bezpośrednie wsparcie lotnicze jest realizowane głównie przez typowe samoloty wsparcia, jak: G-91, Harrier, Alpha Jet, A-10 oraz lotnictwo myśliwsko-bombowe.

Samoloty bezpośredniego wsparcia z zasady bazują bliżej linii styczności bojowej wojsk, przeważnie na lotniskach wysuniętych /polowych/ - 70-150 km.

Obiekty uderzeń podczas bezpośredniego wsparcia lotniczego są najczęściej określane w toku prowadzenia działań bojowych lub planowo na kilaknaście godzin przed wykonaniem uderzenia.

Według poglądów zachodnich, rozróżnia się następujące rodzaje bezpośredniego wsparcia lotniczego:

- zawczasu palnowane;
- na wezwanie z pola walki.

Zawczasu planowane bezpośrednie wsparcie lotnicze polega na wykonywaniu zadań, które zostały uprzednio określone i ujęte w planie wsparcia ogniowego. Jednostki lotnicze otrzymują zadania minimum na 4 godziny przed lotem, co umożliwia

należyte przygotowanie załóg oraz wybór odpowiedniego uzbrojenia /środków rażenia/. Ten rodzaj wsparcia planuje się wykonywać około 70% limitem samolotolotów przydzialonym określonemu związkowi taktycznemu.

Zadania na wezwanie z pola walki realizowane są w toku działań bojowych w celu zaspokojenia pilnych potrzeb sił lądowych. W dotychczasowych ćwiczeniach ten rodzaj wsparcia obejmował średnio około 30% limitu samolotolotów i był realizowany po upływie 2-2,5 godziny od momentu złożenia zapotrzebowania na wsparcie.

Samoloty przeznaczone do bezpośredniego wsparcia na wezwanie z pola walki dyżurują na lotniskach w pełni przygotowane do lotu z podwieszoną amunicją, w gotowości do startu po upływie 15 minut od chwili otrzymania zadania bojowego.

Nie wyklucza się możliwości dyżurowania załóg w powietrzu, w określonych strefach wyczekiwania, co poważnie skraca czas wykonania zadania, ale sposób ten jest mało ekonomiczny.

Bezpośrednie wsparcie lotnicze nacierających wojsk jest zwykle realizowane na zapotrzebowanie oddziałów i związków taktycznych sił lądowych. Z ćwiczeń NATO wynika, że sztaby dywizji składały średnio 15-20 zapotrzebowań na wsparcie lotnicze w ciągu doby.

Bezpośrednie wsparcie lotnicze działań oddziałów i pododdziałów sił lądowych w zasadzie jest realizowane przez lotnictwo wsparcia grupami w składzie 2-8 samolotów.

Wymagania w zakresie naprowadzania lotnictwa polegają na określeniu miejsca obiektu oraz położenia własnych wojsk. Wskazywanie obiektów uderzeń może być realizowane następującymi sposobami:

- dymnymi pociskami artyleryjskimi, moździerzowymi itp;
- światłami sygnałowymi;
- pociskami śmigłowymi;
- pozornym atakowaniem celu przez inne samoloty, np. rozpoznawcze;
- radiowo z punktu obserwacyjnego położonego na ziemi lub w powietrzu za pomocą siatki współrzędnych;

- przez podświetalanie obiektu promieniem laserowym;
- innych znaków i sygnałów umownych.

Położenie własnych wojsk oznacza się środkami dymnymi, światłami sygnałowymi, radiosygnałami itp.

Na podstawie przeprowadzonych ćwiczeń można stwierdzić, że na wykonanie zadań bezpośredniego wsparcia korpusów armijnych Stanów Zjednoczonych przewiduje się wydzielenie 220-280 samolotów korpusów armijnych Wielkiej Brytanii, RFN, Belgii, Holandii - do 150 s/l, a na korzyść dywizji pierwszego rzutu - od 110 do 140 samolotolotów na dobę.

1.3.4. Taktyczne rozpoznanie powietrzne.

Rozpoznanie powietrzne na korzyść wojsk grupy armii w działaniach bojowych jest skutecznym środkiem umożliwiającym głębokie przenikanie na tyły przeciwnika i szybkie zdobywanie danych rozpoznawczych o jego działaniach i terenie. Rozpoznanie powietrzne jest prowadzone w ścisłym współdziałaniu z innymi rodzajami rozpoznania. Jest ono organizowane i realizowane nie tylko w celu wykrywania obiektów, ale również w celu sprawdzania i zdobywania dodatkowych danych o działaniach przeciwnika i obiektach, które zostały wykryte przez inne rodzaje rozpoznania. Głębokość rozpoznania taktycznego lotnictwa rozpoznawczego wynosi 1000-1200 km i więcej. Rozpoznanie w ramach izolacji rejonu działań bojowych i wsparcia lotniczego na korzyść grupy armii wykonywane przez współdziałające z nią PTSP ma być prowadzone na głębokość do około 1000 km, a korpusu armijnego do 300 km.

Do głównych zadań taktycznego rozpoznania powietrznego realizowanego na korzyść grupy armii należy zdobywanie danych dotyczących wojsk przeciwnika, jego komunikacji, systemu materiałowo-technicznego zabezpieczenia, obiektów przemysłowych oraz warunków radiolokacyjnych i meteorologicznych w rejonie działań bojowych, a przede wszystkim rozpoznanie:

- rejonów rozmieszczenia stanowisk startowych wyrzutni pocisków rakietowych i miejsc składowania broni jądrowej;

- zgrupowań i składu sił powietrznych i lądowych przeciwnika;
- rejonów ześrodkowania wojsk;
- sieci lotniskowej, punktów dowodzenia, rejonów rozmieszczenia artylerii i moździerzy oraz środków powietrzno-desantowych;
- marszrut podciągania odwodów do linii frontu;
- systemu obrony powietrznej;
- ważnych składów i stacji zaopatrzenia.

W zależności od sposobu uzyskiwania danych rozpoznawczych, taktyczne rozpoznanie powietrzne dzieli się na rozpoznanie wzrokowe, fotograficzne i radioelektroniczne.

Rozpoznanie wzrokowe prowadzi się celem rozpoznania rejonu, określonego obiektu, marszrut, oraz korygowania ognia artylerii.

Rozpoznanie rejonów prowadzi się na głębokość do 1000 km z określonymi przerwami w ciągu ściśle ustalonego czasu. Ten sposób obserwacji stosuje się w zasadzie podczas prowadzenia działań bojowych w rejonach słabo zaludnionych na otwartej przestrzeni. Obserwowany teren dzieli się na rejony o wymiarach 1300-6000 km^2.

Rozpoznanie określonego obiektu stosuje się w celu zdobycia o nim charakterystycznych danych.

Rozpoznanie marszrut obejmuje obserwację linii komunikacyjnych /drogowych, kolejowych i wodnych/ w celu określenia ich stanu używalności i możliwości wykorzystania przez wojska przeciwnika. Tego rodzaju rozpoznanie prowadzi się na odcinkach głównych linii komunikacyjnych.

Korygowanie ognia artylerii przez obserwację wzrokową prowadzi się w wypadku wykorzystania artylerii dalekiego zasięgu.

Rozpoznanie wzrokowe prowadzi się z wysokości 300-2400m i wyżej. Dane rozpoznawcze pilot przekazuje natychmiast drogą radiową w sieci łączności rozpoznania wzrokowego. Jednocześnie z przekazywaniem tych danych drogą radiową, na pokładzie samolotu jest prowadzony automatycznie zapis na taśmie magnetofonowej.

Rozpoznanie fotograficzne jest prowadzone zarówno w dzień jak i w nocy w całym zakresie wysokości lotu samolotu. Wysokość lotu samolotu rozpoznawczego wykonującego fotografowanie ustala się w zależności od postawionego zadania i sytuacji. Zaleca się jednak dokonywać fotografowania z małych wysokości w celu uniknięcia rażenia pociskami przeciwlotniczymi.

W celu określenia charakteru terenu zajmowanego przez przeciwnika, jego rejonów obrony i pozycji, charakteru nawierzchni i szaty roślinnej fotografowanie powietrzne wykonywane jest zwykle w skali 1:12000 i większej. Na podstawie dokładnej analizy zdjęć lotniczych i fotoschematów planuje się fotografowanie płaszczyźniane lub perspektywiczne poszczególnych punktów i obiektów w skali 1:2000 do 1:6000.

Fotografowanie lotnicze w nocy wykonuje się w skali od 1:5000 do 1:12000.

Rozpoznanie radioelektroniczne prowadzą specjalnie wyposażone samoloty, których zadaniem jest wykrywanie środków radiowych i radiolokacyjnych przeciwnika oraz określanie sposobów ich zakłócania obiektami rozpoznania radioelektronicznego są środki łączności radiowej, stacje radiolokacyjne, systemy radionawigacyjne i inne systmy emitujące fale elektromagnetyczne. Samoloty rozpoznania radioelektronicznego są wyposażone w półautomatyczne systemy rozpoznania, które dają możliwość automatycznego określania roboczych częstotliwości rozpoznawczych stacji /systemów/ i ich zakłócania.

Do prowadzenia rozpoznania radioelektronicznego przez samoloty wykorzystuje się sprzęt dwojakiego rodzaju: wstępnego oraz dokałdnego rozpoznania radioleketronicznego, Sprzęt do wstępnego rozpoznania stosowany jest w celu wykrycia stacji radiolokacyjnych, wstępnego określenia ich rozmieszczenia i zakresu roboczych częstotliwości, jak również w celu uprzedzenia pilotów o wejściu w wiązkę stacji radiolokacyjnej. Sprzęt do dokładnego rozpoznania umożliwia prawidłowe określenie miejsca postoju stacji radiolokacyjnej, jej roboczej częstotliwości i parametrów sygnałów.

Możliwości lotniczego rozpoznania radioelektronicznego zwielokrotnia się z momentem wprowadzenia systemu rozpoznawczego PLSS.

W działaniach bojowych rozróżnia się następujące rodzaje rozpoznania powietrznego:

- rozpoznanie poszukujące organizowane na głębokość do 1000 km w celu wykrycia obiektów do uderzeń jądrowych. Podczas poszukiwania określa się dokładnie współrzędne obiektu i wykonuje zdjęcia lotnicze;
- rozpoznanie selektywne poprzedzające celem kontroli stanu wykrytych uprzednio obiektów. Prowadzi się je ze zmiennym natężeniem, by zapewnić stałą obserwację obiektów i ich wykorzystania operacyjnego, określić celowość i czas wykonania uderzenia;
- rozpoznanie bezpośrednie przeprowadzone zwykle na 15-20 minut przed wykonaniem uderzenia lotniczego lub rakietowego, w celu dodatkowego ustalenia stanu obiektu i celowości wykonania uderzenia w danej chwili;
- rozpoznanie kontrolne prowadzone po upływie 15-30 minut po wykonaniu uderzenia, celem dokonania oceny osiągniętych rezultatów oraz ustalenia czy istnieje konieczność wykonania powtórnych uderzeń.

W lotnictwie taktycznym NATO, w celu określenia możliwości bojowych przyjmuje się następujące normy:

- stopień sprawności technicznej - 70% w okresie zagrożenia może on być zwiększony do 90%;
- w pierwszych siedmiu dniach wojny każdy samolot lotnictwa taktycznego powinien wykonać średnio trzy wyloty dziennie przy współczynniku sprawności technicznej 0,7;
- od ósmego do trzydziestego dnia wojny - dwa wyloty na jeden samolot, przy współczynniku sprawności technicznej 0,4;

Możliwości jednego samolotu rozpoznawczego lotnictwa taktycznego zgodnie z przyjętymi normami wynoszą:

- rozpoznanie wzrokowe rejonu w dzień - 1300-1600 km^2;
- rozpoznanie wzrokowe trasy w dzień - 650 km;
- rozpoznanie fotograficzne w skali 1:10000 około 500km^2.

2. ~~OPERACJE POWIETRZNE~~. CHARAKTERYSTYKA OPERACJI POWIETRZNYCH NATO.

W siłach powietrznych NATO rozróżnia się dwie podstawowe formy działań bojowych lotnictwa taktycznego: operacje powietrzne prowadzone w ramach strategicznej operacji połączonych sił zbrojnych paktu na TDW i działania skierowane na wsparcie innych rodzajów sił zbrojnych i wojsk po operacji.

Operacja powietrzna stanowi całokształt działań bojowych środków napadu powietrznego na jednym lub kilku powietrznych kierunkach operacyjno-strategicznych, według jednolitego i określonego celu dla zniszczenia w krótkim okresie czasu głównych obiektów przeciwnika mających decydujące znaczenia dla jego potencjału obronnego.

Operacja powietrzna stanowi więc kompleksowe działanie środków napadu powietrznego we współdziałaniu z potencjałem rakietowo-jądrowym, siłami wojsk lądowych i sił morskich.

Zgodnie z regulaminem sił powietrznych NATO, obowiązującym od 1976 r. rozróżnia się następujące rodzaje operacji:

- zaczepna operacja powietrzna;
- obronna operacja powietrzna;
- powietrzna operacja transportowa;
- powietrzna operacja bojowego zabezpieczenia działań.

2.1. Zaczepna operacja powietrzna jest podstawowym rodzajem prowadzenia walki zbrojnej przez lotnictwo taktyczne. Treścią jej jest zdecydowane zwalczanie lotnictwa przeciwnika w toku walki o przewagę i panowanie w powietrzu oraz wykonanie uderzeń na wojska lądowe w czasie bezpośredniego wsparcia lotniczego i izolacji rejonów działań bojowych.

Głównymi celami pierwszej zaczepnej operacji powietrznej na SE TDW są: obezwładnienie zgrupowania sił zbrojnych przeciwnika, naruszenie i dezorganizacja systemów obrony powietrznej i dowodzenia wojskami. Ich osiągnięcie wymaga: po pierwsze - wywalczenia przewagi w powietrzu, bowiem od tego zależy powodzenie działań bojowych sił powietrznych, wojsk lądowych; po drugie - zadania w toku bezpośredniego wsparcia lotniczego i izolacji rejonów działań bojowych, odczuwalnych strat wojskom lądowym przeciwnika.

Główną zasadą użycia taktycznych sił powietrznych w zaczepnej operacji powietrznej jest silne, zmasowane uderzenia na głównych kierunkach operacyjnych z zastosowaniem konwencjonalnych lub jądrowych środków rażenia, wykonane z zaskoczenia, na szerokim froncie i na dużą głębokość, w ścisłym współdziałaniu z wojskami lądowymi i marynarką wojenną.

Ponadto zaczepna operacja powietrzna charakteryzuje się takimi właściwościami jak:

- ciągłość prowadzenia działań bojowych we wszystkich etapach jej trwania;
- wcześniejszy wybór obiektów uderzeń;
- duże rozmiary przestrzenne;
- szybkość prowadzenia operacji.

Dowództwo NATO przywiązuje szczególną wagę do pierwszej operacji powietrznej, która jej zdaniem może odegrać decydującą rolę w zdobyciu i utrzymaniu inicjatywy strategicznej. Od wyników tej operacji powietrznej w dużej mierze będzie zależeć czas przejścia do użycia taktycznej broni jądrowej i perspektywy dalszego prowadzenia działań wojennych.

Zachodni specjaliści wojskowi są zdania że operacje powietrzne na teatrze działań wojennych mogą być prowadzone z zasady według dwóch wariantów:

- bez realizowania przedsięwzięć uprzedzających, zmierzających do przygotowania działań bojowych lotnictwa i bez wzmocnienia lotnictwa taktycznego dodatkowymi siłami i środkami;
- po zrealizowaniu niektórych przedsięwzięć przygotowawczych mających na celu zwiększenie możliwości bojowych lotnictwa poprzez wzmocnienie taktycznych sił powietrznych zmobilizowanymi i przebazowanymi na kontynent europejski jednostkami lotniczymi.

Działania bojowe zgrupowań sił powietrznych na głównych kierunkach operacyjnych mogą być prowadzone w pasie o szerokości do 700-800 km i na głębokość do 800-1000 km, a długotrwałość może wynosić od jednej do kilku dób.

Zamiar zaczepnej operacji powietrznej może przewidywać wykonanie dwóch-trzech uderzeń zmasowanych w ciągu doby na kilku kierunkach.

Pierwsze zmasowane uderzenie jest głównie wymirzone w siły powietrzne i system obrony powietrznej. Ma stworzyć odpowiednie warunki /swobodę operacyjną/ do prowadzenia aktywnych działań bojowych przez siły lądowe poszczególnych grup armii.

Istota pierwszego uderzenia polega na przełamaniu na kilku kierunkach systemu obrony powietrznej, niszczeniu lotnictwa przeciwnika na ziemi i w powietrzu oraz stanowisk dowodzenia i innych punktów kierowania siłami powietrznymi i obroną powietrzną. Główny wysiłek lotnictwa /do 70%/ samolotów biorących udział w uderzeniu/ będzie skierowany na wywalczenie przewagi w powietrzu, a pozostałe samoloty będą wykonywać zadania bezpośredniego wsparcia lotniczego wojsk lądowych, izolacji rejonu działań bojowych i rozpoznania powietrznego.

Pierwsze zmasowane uderzenie lotnictwa taktycznego w ramach pierwszej operacji powietrznej może być przeprowadzone według następującego modelu:

- uderzenie uprzedzające pociskami samosterującymi CRUISE na lotniska i stałe elementy dowodzenia lotnictwem i OP;
- w ślad za nimi z chwilą przekroczenia granicy państwowej RFN-NRD wykonanie silnego uderzenia radioelektronicznego w celu obezwładnienia systemu wykrywania i dowodzenia lotnictwa i systemu OP;
- równocześnie wystartują samoloty pierwszego rzutu, które pod przykryciem środków WRE oraz pokładowych urządzeń zakłócających wykonują uderzenie na małych wysokościach na środki systemu OP i części lotnisk;
- w odstępie około 10-15 minut za pierwszym rzutem pod przykryciem środków WRE wejdzie drugi rzut wykonujący uderzenia na pozostałe elementy systemu OP, część lotnisk oraz stanowisk dowodzenia;
- w odstępie około 10-20 minut za drugim rzutem wejdzie rzut rozpoznania z zadaniem ustalenia rezultatów uderzeń i wykrycia nowych obiektów do kolejnego uderzenia.

W skład każdego pułku mogą wchodzić grupy o różnym przeznaczeniu taktycznym i niszczenia przeciwlotniczych systemów rakietowych i artylerii przeciwlotniczej /samoloty F-4 "Wild Weasel" z rakietami antyradiolokacyjnymi/ samoloty przeciwdziałania radioelektronicznego /EF-111A/, samoloty myśliwskie "oczyszczające" przestrzeń powietrzną i bezpośredniego towarzyszenia.

Rzuty w pierwszym zmasowanym wylocie mogą mieć następujący skład procentowy:

- I rzut - obezwładnienia systemu OP - około 20%;
- II rzut - uderzeniowy - około 70%;
- III rzut - rozpoznania - około 10%.

Lotnictwo myśliwskie /około 20-30% całości/ może być wykorzystane jako myśliwce osłony I i II rzutu.

Liczba samolotów w każdym rzucie zależy od ilości obiektów przewidzianych do niszczenia /obezwładnienia/ w uderzeniu zmasowanym, stosowanych środków rażenia oczekiwanego przeciwdziałania i możliwości obrony powietrznej przeciwnika, składu ugrupowania lotnictwa.

Uwzględniając model podziału obiektów na SE TDW i skład PSP NATO w uderzeniu zmasowanym lotnictwa na początku wojny może uczestniczyć do 800 różnych samolotów /rzut zabezpieczena - 100-150, uderzeniowy - 600-700/.

Pierwsze uderzenie zmasowane lotnictwa taktycznego może trwać 2,5-4 godzin. Kolejny nalot zmasowany jest możliwy do wykonania po upływie 4-6 godzin. W przerwach między uderzeniami zmasowanymi oczekiwać należy intensywnego rozpoznania powietrznego oraz wykonywania uderzeń małymi grupami na ważne nowo wykryte obiekty. W zaczepnych operacjach powietrznych lotnictwo realizuje różne zadania, z których najważniejsze to:

- wywalczenie i utrzymanie przewagi w powietrzu;
- izolacja /blokowanie/ rejonu działań bojowych;
- wsparcie lotnicze sił lądowych i morskich;
- taktyczne rozpoznanie powietrzne.

Ponadto powietrzne operacje zaczepne mogą być prowadzone w celu realizacji takich zadań jak: wykonanie uderzeń na wychodzące odwody operacyjne i strategiczne, dezorganizacja komunikacji, niszczenie obiektów przemysłu wojskowego, naruszenie systemu dowodzenia siłami zbrojnymi i kierowania państwem itp.

Taktyczne rozpoznanie powietrzne prowadzi się w ramach zaczepnej operacji powietrznej, alez może być ono prowadzone w ramach samodzielnych powietrznych operacji rozpoznania taktycznego, na zapotrzebowanie najwyższych organów dowodzenia sił zbrojnych NATO.

2.2. Obronna operacja powietrzna.

Treścią operacji obronnej jest odparcie zmasowanych nalotów lotnictwa przeciwnika wszystkimi posiadanymi środkami. Obronna operacja powietrzna jest wymuszonym rodzajem działań bojowych w warunkach kiedy przeciwnik pierwszy wykona uderzenie lub chwilowo uchwycił inicjatywę operacyjną. Składa się ona z aktywnych działań sił i środków połączonego systemu OP, środków OPL wojsk lądowych, a także lotnictwa taktycznego.

Głównym celem operacji jest zapewnienie osłony przed uderzeniami z powietrza w pierwszej kolejności jądrowym siłom uderzeniowym, wojskowym ośrodkom administracyjnym i przemysłowym oraz zerwanie planów przeciwnika w zakresie wywalczenia przewagi w powietrzu, tworząc niezbędne warunki do skutecznych działań własnych wojsk podczas wykonywania zadań.

Cele operacji obronnej są realizowane przez wszystkie rodzaje sił zbrojnych, głównie jednak przez połączony system OP państw NATO na TDW. W celu jej pomyślnego zrealizowania przed siłami i środkami OP stawia się następujące zadania:

- wykrycie na czas zamiaru przeciwnika w powietrzu i kierunków zmasowanych nalotów jego lotnictwa;
- precyzyjne uzgodnienie działań wszystkich środków ogniowych według miejsca, czasu i wysokości co do niszczenia celów powietrznych;
- zwalczanie celów powietrznych przez rakietowe systemy i lotnictwo OP oraz środki obrony przeciwlotniczej wojsk.

Prowadzenie obronnej operacji powietrznej nie wyklucza możliwości realizacji innych zadań stojących przed lotnictwem taktycznym. Główny wysiłek lotnictwa taktycznego będzie kierowany na odparcie uderzeń lotnictwa przeciwnika, częścią sił będą natomiast realizowane pozostałe zadania stojące przed lotnictwem. Drugim pod względem ważności zadaniem będzie bezpośrednie wsparcie sił lądowych. W jego realizacji będą brały udział samoloty specjalnie do tego celu przystosowane, których rola w operacji obronnej byłaby znikoma. Do takich będą należały samoloty A-10, Alpha Jet, G-91R3, Hawk. Ogólnie można stwierdzić, że w toku obronnej operacji powietrznej, około 15-20% lotnictwa taktycznego będzie realizowało zadania na korzyść sił lądowych.

W tego rodzaju operacji nie wyklucza się, zgodnie z poglądami Stanów Zjednoczonych, użycia bombowego lotnictwa strategicznego do działań wsparcia sił lądowych. W związku z zaangażowaniem głównych sił lotnictwa taktycznego w działania obronne, lotnictwo startegiczne może prowadzić skuteczne działania w ramach izolacji rejonu działań bojowych. Przewiduje się, że do działań na korzyść grupy armii, może brać udział do 50 samolotów lotnictwa startegicznego z bronią konwencjonalną.

2.3. Główną treścią operacji lotniczych w zakresie przerzutu wojsk i ładunków jest lotnicze zabezpieczenie desantowania wojsk, a także zaopatrywanie z powietrza i ewakuacja. Do realizacji tych zadań wykorzystuje się siły i środki lotnictwa transportowego oraz jednostki lotnictwa bojowego, które zabezpieczają osłonę rejonu wyjściowego, przelot rzutów desantów na całej trasie do rejonu zrzutu /lądowania, blokowania lotnisk, obezwładnianie środków obrony powietrznej itp./.

Główną treścią operacji powietrznych w zakresie bojowego zabezpieczenia działań lotnictwa jest prowadzenie walki radioelektronicznej oraz tankowanie samolotów w powietrzu, ratownictwo załóg, stawianie zagród minowych, osłona lotnictwa itp.

3. ZASADY UŻYCIA LOTNICTWA TAKTYCZNEGO NA RZECZ WSPARCIA OPERACJI ZACZEPNEJ I OBRONNEJ KORPUSU ARMIJNEGO I GRUPY ARMII

Do głównych zasad bojowych wykorzystania TSP w wojnie konwencjonalnej i jądrowej należą:

- zaskakujące i zmasowane uderzenia przy użyciu broni konwencjonalnej i jądrowej na jak największą ilość obiektów przeciwnika;
- ześrodkowanie wysiłku w decydujących momentach walki i operacji sił lądowych na głównych kierunkach;
- wysoka aktywność, stosowanie szerokiego manewru i duża głębokość oddziaływania na przeciwnika;
- wykorzystanie lotnictwa przeciwko obiektom, które nie mogą być skutecznie niszczone i obezwładniane przez artylerię i taktyczne pociski rakietowe;
- scentralizowane dowodzenie z jednoczesnym zachowaniem możliwości jego decentralizacji.

a/ W warunkach wojny konwencjonalnej.

Dowództwo NATO uważa, że w warunkach działań konwencjonalnych, lotnictwo taktyczne jest główną siłą uderzeniową, zdolną do wykonywania zmasowanych uderzeń na obiekty położone w głębi operacyjnej przeciwnika oraz do przeniesienia w krótkim czasie uderzeń z jednego kierunku na drugi i dokonanie manewru na dużą odległość.

Taktyczne siły powietrzne odgrywają podstawową rolę w zakresie lotniczego zabezpieczenia działań sił lądowych, obrony powietrznej wojsk i obiektów tyłowych, transportu powietrznego oraz prowadzenia taktycznego rozpoznania powietrznego.

W warunkach wojny konwencjonalnej TSP zadania na korzyść grup armii będą wykonywać głównie w strefie działań bojowych na głębokość rzędu 250-350 km.

Wysiłek /ilość samolotolotów/ na korzyść grupy, wspieranej przez określone taktyczne siły powietrzne w operacjach zaczepnych i obronnych można określić biorąc za podstawę normy użycia lotnictwa:

- 80% sprawność techniczna parku samolotowego;
- z ogólnego stanu nosicieli broni jądrowej, około 70% będzie wykonywało zadania z bronią konwencjonalną;
- średnie natężenie działań na samoloty w ciągu doby, wg rodzajów lotnictwa, może być następująca:

- lotnictwo myśliwsko-bombowe - 2-3 s/l;
- lotnictwo myśliwskie - 3 s/l;
- lotnictwo rozpoznawcze - 2 s/l;
- lotnictwo bezpośredniego wsparcia - 2-4 s/l.

b/ W warunkach wojny jądrowej.

Według poglądów NATO użycie taktycznej broni jądrowej może nastąpić w tym wypadku, gdy siły zbrojne nie będą w stanie wykonać postawionych zadań środkami konwencjonalnymi. Taktyczną broń jądrową przewiduje się wykorzystać do wykonania uderzeń na rakietowe środki jądrowe, zgrupowania wojsk, punkty dowodzenia, węzły dróg i przeprawy, lotniska, bazy morskie itp.

Zasadniczym środkiem przenoszenia broni jądrowej wykorzystywanym na szczeblu GA są samoloty - nosiciele broni jądrowej.

Pierwsze zmasowane uderzenie w ramach natarcia jądrowego na TDW winno być najsilniejsze. Podczas tego uderzenia wykorzystuje się ponad połowę ładunków jądrowych wydzielonych na ten cel. Czas trwania pierwszego uderzenia jądrowego na TDW może wynosić od 100 do 130 minut. Drugie uderzenie jądrowe może być wykonane po 6-12 godzinach, a trzecie po 1-2 dniach. W przerwach między uderzeniami lotnictwo rozpoznawcze prowadzi intensywne rozpoznanie w celu określenia wyników uderzeń dotychczasowych oraz ustalenie obiektów do kolejnych uderzeń.

ZAKOŃCZENIE

Lotnictwo taktyczne NATO spełnia istotną rolę środka uderzeniowego sił lądowych w każdej sytuacji bojowej. Pogląd, że lotnictwo może mieć decydujący wpływ na przebieg operacji innych rodzajów wojsk został potwierdzony w praktyce, szczególnie w ostatnich kilku wojnach lokalnych prowadzonych w różnych częściach świata. Konsekwencją tych faktów jest położenie dużego nacisku w państwach NATO na rozwój lotnictwa oraz jego utrzymywanie w bardzo wysokim stopniu gotowości bojowej. Tylko lotnictwo, szczególnie w wojnie konwencjonalnej, jest w stanie wykonać zaskakujące uderzenie po bardzo krótkim okresie przygotowań, lecz dokonywanie mobilizacyjnego rozwinięcia i przegrupowania.

Szczególną uwagę w dowództwie NATO przywiązuje się do przeprowadzenia pierwszej operacji powietrznej, której wynik może zdecydować o losach wojny. Prawdopodobnie już w okresie pokoju w sztabach NATO plany takiej operacji przygotowane są z wielką starannością, a ich realizacja po dokonaniu niezbędnych korekt będzie przebiegała z dość dużą precyzją.

W przedsięwzięciach szkoleniowych wiele uwagi zwraca się na ścisłe współdziałanie lotnictwa taktycznego i sił lądowych na szczeblu grupy armii. Stąd też w regulaminach sił powietrznych bardzo szczegółowo określono zadanie i sposoby ich realizacji. Do tego celu rozbudowano takie infrastruktury lotnictwa, system dowodzenia i łączności.

W wykorzystaniu lotnictwa w szerokim zakresie uwzględnia się doświadczenia z wojen lokalnych, a szczególnie w zakresie konstrukcji nowych typów samolotów, ich uzbrojenia i taktyki działań.

LITERATURA

1. Biuletyn wywiadowczy. Wyd. Zarząd II Szt.Gen. nr 020389, 1981 r.
2. Kompendium sił zbrojnych państw NATO. Wyd.Zarząd II Szt.Gen. nr 020390. 1981 r.
3. Podstawowe problemy zabezpieczenia działań bojowych sił lądowych przez taktyczne siły powietrzne według poglądów NATO. Wyd.ASG WP. nr pf 426 1977 r.
4. Siły powietrzne NATO. Wyd.Zarząd II Szt.Gen. nr pf 15196 1971 r.

Wydrukowano w 3 egz.
Egz. 1-3 Bibl.Nauk.OZS
Wyk.płk Tęgos
Druk. L.Ł. 1986r.
Nr ks.masz.pf 123/RW

BIBLIOTEKA GŁÓWNA-ARCHIWUM
Nr ewid. 48465
Akademii Obrony Narodowej

BIBLIOTEKA GŁÓWNA ASG WP
Nr ewid. 2221
(III)
Kierunków Specjalnych